

for i det hele taget at nyde et eller andet hos ham. Jeg synes ikke, der er den ringeste Grund til at gøre denne Afstillelse, jeg kan i hvert Fald ikke se, at der i dette Lovforslag er gjort noget Forsøg paa at begrunde Afstillelsen paa en Maade, som jeg vilde finde rigtig. Jeg synes, man burde gaa til det, der er det eneste naturlige, nemlig at have et Beværterborgerstabs. Det var Grundstammen, dertil kunde man maasse knytte andre særlige Rettigheder, som Beværtere jo allerede nu have. Nu have nogle Billard, andre have det ikke, og nogle have Reglebane. Paa samme Maade kunde man knytte denne særlige Ret til at herbergere rejsende til det almindelige Borgerstabs. Men man kan ikke stille det ad som i det foreliggende Lovforslag, det vil absolut ikke gøre nogen som helst Gavn.

Men denne praktiske Indvending, som gælder § 1, er dog, havde jeg nær sagt, af rent underordnet Betydning. Af større Betydning er Bestemmelsen i § 2. Man foreslaar her — i Slutningen af det 19de Aarhundrede — fra Regeringens Side at gøre en hel Næringsgren til Genstand for ministeriel Bevilling. Jeg troede ellers, at det Grundlag, hvorpaa Erhvervslivet hvilede, var den fri Konkurrence. Naar man ellers paa et eller andet Punkt søger at stifte lidt Beskyttelse for de svagere stillede her i Samfundet, møder man os med dette: Hvor ikke ved Princippet om den fri Konkurrence! Enhver maa have Lov til at ernære sig, som han kan inden for de givne Love, enhver maa have Lov til at tage fat her og der og forsøge at klare sig selv. Dette gælder slet ikke her. Her siger Regeringen til os: Vi ville, for Eftertiden have, at dette Erhverv skal være underkastet ministeriel Bevilling. Jeg svarer, at det er en dristig Tanke af den Minister, der har fremsat den og mener at kunne praktisere den ud i Bivet. Jeg synes ikke, man kan tænke sig, at der er et eneste Menneske her i Landet, som kunde udøve den bragende og vælgende Myndighed her uden at udsætte sig for Ubehageligheder snart fra den ene og snart fra den anden Side. Men, rent bortset herfra, er det et mærkværdigt Princip, man her vil ind paa. Jeg vil indrømme, at det blev maaste næppe saa slemt i det praktiske Liv, hvis man gik til Kommunalbestyrelserne, men i Princippet er det temmelig ligegyldigt, enten det er Ministeriet, der skal uddele Naadegaver, eller det bliver Kommunalbestyrelserne. Det ærede Medlem for Holbæk Amts 4de Valgfreds (Krabbe) begyndte med at sige, at der er Forskel paa den Næring, som der her er Tale om, og almindelige

Næringer, og at det Synspunkt, man maatte anlægge for Beværtning, var et andet end for Næringer, der bestod i at tilvejebringe Livsfornödenheder, Brugsgenstande osv. Ja, det synes jeg slet ikke, man er berettiget til at gøre. En Beværter driver en Virksomhed, hvorved han har til Opgave at tilfredsstille en Trang hos visse Medborgere, der enten ikke have noget Hjem eller ere langt fjærnede fra det, eller hvis Forhold ere af den Bestaffenhed, at de ikke kunne i Øjeblikket inden for Hjemmet faa deres Ønske opfyldt om at indtage en Forfriskning, eller ere samlede i saa stort Antal, at de ikke kunne være i Hjemmene, og derfor ønske at ty ind hos en Mand, der har Lokaler til sin Raadighed, kort sagt, en Beværter afhjælper Folks Trang til Selskabelighed og til at faa Sult og Tørst tilfredsstillet. Det er da for mig uomtvisteligt, at paa mange Steder, under mange Forhold er Beværternæring en lige saa nødvendig Institution som en hvilken som helst anden Næring. Det bliver nemlig stedse vanskeligere og vanskeligere under de herskende økonomiske Forhold for Folk at stifte Familie, og overordentlig mange Mennesker ere derfor henviste til at søge deres Forløsning paa Restaurationer og i Beværtninger. Det bliver da ikke ligegyldigt for saadanne Mennesker, om man laver Beværtningerne til Apoteker, eller man lader den almindelige Konkurrence herse. Man har gjort Apotekerne til en privilegeret Institution, idet man har sagt: Vi ville have et vist Indseende med dem, thi det er farlige Varer, de omgaaes osv. Ja, hvis man vilde gaa samme Vej med Hensyn til Beværtningerne som med Apotekerne, og sige: De skulle privilegeres, og saa kan man faa Haandkøb hos dem og saa Lov til at forlange Middagsmad, Kaffe, Te og Lign., men hvis man vil have en Bajer eller en Snaps, skal man møde med en Receipt fra en Læge ligesom over for Apotekerne, idet det anses for lige saa farlige Ting som de Giftstoffer, der forhandles paa Apotekerne — ja, hvis man vilde gaa den Vej! Men det vil man sikkert ikke. Man vil her foretage en Foranstaltning, som sikkert hverken vil tilfredsstille Beværterne eller den store Befolkning, en Foranstaltning, som kan blive et ganske godt, ja i mange Tilfælde et ganske behageligt Vaaben i en stærk Regerings Haand. Naar det er saaledes, at Indenrigsministeren kan uddele Bevillinger, kan han selvfølgelig lige saa let lade være at gøre det. Der findes ikke her i Loven andre Bestemmelser om Kvalifikationser end de almindelige. Her tales ikke om, hvorledes de